

досягнутих результатів від планових і прийняття оперативних управлінських рішень, що забезпечить їх безперервний рух.

Основними функціями контролю грошових потоків традиційно вважають наступне:

- спостереження за процесом реалізації фінансових завдань щодо їх формування, встановлених системою планових фінансових показників і нормативів;
- вимір ступеня відхилення фактичних результатів розвитку грошових потоків від планових;
- діагностика розмірів відхилень серйозних порушень у плановому розвитку грошових потоків підприємства і пов'язаного з цим зниження темпів його економічного розвитку;
- розробка оперативних управлінських рішень щодо нормалізації грошових потоків підприємства згідно з передбаченими цілями та показниками;
- коригування в разі потреби окремих цілей і показників розвитку грошових потоків у зв'язку із змінами зовнішнього економічного середовища, кон'юнктури фінансового і товарного ринку та внутрішніх умов здійснення господарської діяльності підприємства [4].

Наступним елементом системи управління грошовими потоками є прийняття управлінських заходів щодо оптимізації грошового потоку, що передбачає підтримання фінансової рівноваги між попитом підприємства на грошові кошти та його пропозицією (наявним грошовим коштом) у кожному період. Так, важливою умовою оптимізації грошових потоків є вивчення факторів, які впливають на їх обсяг і характер протягом кількох періодів.

Таким чином, для забезпечення успішного функціонування підприємства необхідним є встановлення ефективної системи управління грошовими потоками, що базується на синхронізації надходжень та видатків. В практичній діяльності під час проведення розрахункових операцій виникає проблема отримання базових первинних документів, необхідних для відображення в бухгалтерському обліку. Тому особливу увагу необхідно приділити контролю за своєчасним і правильним документальним оформлення операцій з руху грошових коштів. Також на етапі планування та прогнозування грошових потоків варто звернути увагу на формування грошового резерву, необхідного для зменшення негативного впливу у разі настання непередбачуваних, форс-мажорних подій. Так, синхронна робота всіх елементів системи управління грошовими потоками забезпечить безперебійну роботу підприємства та його фінансову стійкість та платоспроможність.

Список літератури

1. Бланк И. А. Управление денежными потоками. К.: Ника-Центр: Эльга-Н, 2002. 736 с.
2. Коваленко Л. Управление грошовими потоками підприємства. *Фінансовий менеджмент*. 2012. С. 170 – 172.
3. Крамаренко Г. О., Чорна О. Є. Фінансовий менеджмент: підручник. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 520 с.
4. Рогозян Ю. С., Ковальова Н. О. Удосконалення обліку грошових операцій шляхом контролю грошових потоків. URL: http://www.rusnauka.com/4_SWMN_2010/Economics/59010.doc.htm.
5. Савчук В. П. Управление финансами предприятия. М.: Бинум, Лаборатория знаний, 2003. 480 с.

УДК 658.14/17

Семенова К. Д.

к. е. н., доцент,

Одеський національний економічний університет,

Каба А. М.

студентка 51 гр. ФМОІТ,

Одеський національний економічний університет

АНАЛІЗ СКЛАДУ, СТРУКТУРИ ТА ДИНАМІКИ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА ПАТ “ВТОРМЕТ”

Сучасний етап розвитку економіки України вимагає від її суб'єктів постійного пошуку шляхів підтримання належного рівня своєї конкурентоспроможності. Значну питому вагу серед складових, що впливають на результативність господарської діяльності, займають розрахункові операції. І, якщо, наприклад, найгіршим розвитком подій у випадку з дебіторською заборгованістю може стати невиконання своїх зобов'язань нашим контрагентом, що спричинить не отримання економічних вигод, то за прострочення термінів розрахунків за деякими зобов'язаннями втрати зазвичай суттєвіші. Саме тому

суб'єктам господарювання необхідно ретельно аналізувати та контролювати стан своїх зобов'язань, що підкреслює актуальність обраної теми.

Перш ніж перейти безпосередньо до аналізу, надамо загальну характеристику позиковому капіталу. Отже, на нашу думку, позиковий капітал – це грошові кошти, які надаються в кредит на принципах зворотності та платності у розмірі відсотків, що нараховуються на суму боргу. З одного боку, залучення позикових коштів сприяє збільшенню фінансового потенціалу підприємства, але, з іншого боку, залучення позикового капіталу збільшує ризик зниження фінансової стійкості підприємства. На нашу думку, забезпечення оптимальної структури позикового капіталу допоможе мінімізувати можливі ризики.

Проведемо аналіз складу, структури та динаміки зобов'язань підприємства ПАТ “Втормет” за 2017 – 2018 рр. у табл. 1.

Таблиця 1

Аналіз складу, структури та динаміки зобов'язань ПАТ “Втормет”

Показники	Сума, тис. грн.			Темп зростання, %	Питома вага, %		
	2017 р.	2018 р.	абсолютне відхилення (+,-)		2017 р.	2018 р.	абсолютне відхилення (+,-)
А	1	2	3	4	5	6	7
1. Довгострокові зобов'язання	-	-	-	-	-	-	-
2. Коротко-строкові зобов'язання всього, у тому числі	92 773	87 485	-5 288	94,30	100,00	100,00	-
2.1. Кредити та займи	-	-	-	-	-	-	-
2.2. Кредиторська заборгованість всього, у тому числі	92 773	87 485	-5 288	94,30	100,00	100,00	-
2.2.1. За товари, роботи, послуги	48 339	41 151	-7 188	85,13	52,10	47,04	-5,07

Джерело: розраховано за даними [1]

Аналіз складу, структури та динаміки зобов'язань ПАТ “Втормет” за 2017 – 2018 рр. показав, що позиковий капітал підприємства за аналізований період складається лише з короткострокових зобов'язань, що збільшує ризик втрати платоспроможності.

Так, короткострокові зобов'язання склали 87 485 тис. грн. у 2018 р., що на 5 288 тис. грн. менше, ніж у попередньому 2017 р. При цьому короткострокові зобов'язання на 100 % складаються з кредиторської заборгованості, тобто підприємство за аналізований період не залучало кредити та займи. У свою чергу, кредиторська заборгованість приблизно на 50 % складається з кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Так, заборгованість за товари, роботи, послуги у 2017 р. складала 48 339 тис. грн, тобто така заборгованість займала 52 % у структурі короткострокових зобов'язань, а вже у 2018 р. вона була на 7 188 тис. грн менше, тобто складала 41 151 тис. грн або 47 % у загальній структурі.

Підсумовуючи проведений аналіз, відзначимо позитивну тенденцію зменшення короткострокової заборгованості підприємства на 5,7 %. Але в той же час істотним недоліком складу та структури зобов'язань підприємства є відсутність довгострокових зобов'язань.

З метою оптимізації складу, структури та динаміки зобов'язань ПАТ “Втормет” рекомендовано:

– переглянути умови договірних відносин з постачальниками та визначити більш сприятливі умови для пришвидшення темпів погашення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги;

– розробити та впровадити платіжний календар, який дозволить вчасно розраховуватись за зобов'язаннями та зменшить ризик виникнення простроченої кредиторської заборгованості;

– здійснювати поступовий перехід від залучення короткострокових зобов'язань до залучення довгострокових зобов'язань з метою зниження ризиків втрати платоспроможності.

Список літератури

1. Фінансова звітність ПАТ “Втормет”. Smida. URL: <https://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/110443/165/templ> (дата звернення 10.12.2019).